

Theater Maastrichts gezelschap Het Vervolg maakt 'Euregiodrama' met Duits Theater K uit Aken

Europa offert zieke vrouw in wenskamer

Maar 9 juni '09

Het Vervolg en het Duitse Theater K brengen 'Euregiodrama'. Regisseur Trentelman: „Elk land dat de Europese eenwording nastreeft, moet een offer durven brengen.”

DOOR KESTER FRIKIS
AKEN, 9 JUNI. „Het genre 'Euregiodrama' bestaat niet”, zegt regisseur Hans Trentelman van de Maastrichtse toneelgroep Het Vervolg, die het woord zelf heeft bedacht. „Ik vind het een vrolijke genre-aanduiding met meerdere betekenissen. Vindt er een drama plaats in de Euregio? Of is de Euregio zelf een drama?” In de Bastei in Aken, een voormalige stripteasebar, repeteert Trentelman met Nederlandse, Duitse en Vlaamse acteurs aan het tweetalige stuk *Wunschkamer* van Erik-Ward Geerlings.

Het Vervolg werkt samen met het Akense gezelschap Theater K dat in Duitsland de status heeft van *Freie Bühne*: een organisatie onder hiërarchie. Mona Creutzer richtte in 1986 het gezelschap op. Ook het onderkomen, de voormalige variétébar met een bescheiden podium, draagt bij aan de bijzondere plek die Theater K inneemt: de erotiek is vervlogen, maar volgens Mona Creutzer hangt er nog altijd „een lichtzinnige sfeer, zeer geschikt voor theater”.

De repetitie vindt plaats op de verduisterde zolder van het uit de aren dertig daterende gebouw met fraate, ronde lijnen. Acteur Hans van Leipsig van Het Vervolg vertolkt de rol van Arend, de Nederlands-Duitse ondernemer die aan het hoofd van het concern KARL BV staat. Hij is de geestelijke vader van het project Eutopia, een groots bouwwerk dat Nederland en Duitsland in de Euregio moet tegenwoordigen. Voor regisseur Hans Trentelman is deze rensstreek een „toetssteen voor de Europese eenheid”.

Trentelman: „Ik wilde al lange tijd samenwerken met theaters in deze drielandenstreek. Theater K is toneelgroep Het Vervolg hebben veel overeenkomsten. Wij zijn eerder aan het Vrijthof in Maastricht. Het Duitse theater staat bekend om politieke moed en inzet, maar als het erom gaat nieuw en vooral meertalig repertoire te schrijven dat over deze regio gaat, baas me daarover. Voor mij is meertaligheid vanzelfsprekend: ik heb een Russische moeder. Tijdens zomervakanties op campings in Frankrijk, Duitsland, Engeland, Nederland. Toch konden we onszelf verstaanbaar maken”.

De titel is ontleend aan een scène uit de film *Stalker* (1979) van Andrei Tarkovsky. De personages be-geven zich naar een kamer waarin ze een wens mogen doen. Ze banen zich een weg door bijna onbegrijpbaar land. Maar niemand durft. Het is eng als een vurig verlangen

Bouwnemmer Arend (Hans van Leipsig) met zijn vrouw (Annette Schmidt) in het toneelstuk 'Wunschkamer' Foto's Chris Keulen

in vervulling gaat. Deze „wenskamer” is ook de metafoor voor de Europese unie: als het ideaal wordt bereikt en elk land vindt dat samenwerking belangrijk is, dan deinst men terug.

De politieke betekenis van het stuk schuilt in de vraag hoeverre eenwording tussen verschillende landen noodzakelijk, nuttig of eigenlijk overbodig is. De Euregio is een van de oudste economische samenwerkingsverbanden. Trentelman: „In deze tijd van de Europese verkiezingen valt me op dat elk land het begrip 'Europa' hoog in het vaandel heeft staan, maar niemand is bereid de nationale identiteit prijs te geven. Datzelfde overkomt de hoofdpersoon Arend. Hij heeft groote plannen over de eenheid van het gebied van meer dan drie miljoen mensen. Wordt zijn vrouw echter dodelijk ziek wordt, dan stort zijn ideologie in

voor dat jaar is haar aandeel: „Het is twee jaar na de val van de Berlijnse Muur. Duitsland leefde in staat van euforie: alles was vanaf dat ogenblik mogelijk. Duitsland werd één land, en de Europese eenheid was niet ver meer. Zoals we allemaal weten is er tussen toen en nu veel *schrekkelijke* gebeurd in Europa, alleen al de oorlog in het voormalige Joegoslavië. Dat laatste heeft ons toch ook cynisch gestemd over een nationaal Europa. Als ik eerlijk ben zie ik nog altijd de oude grenzen; ik zie precies waar de grens tussen Aken en Maastricht gaat. Duitsland is veel minder een eenheid dan we hoopten. Nu Berlijn meer de hoofdrol gaat spelen, en een uitgeverij als Suhrkamp van Frankfurt naar Berlijn verhuist, zijn wij naar de provinciale periferie verdrongen. Daarom is samenwerking tussen de theaters hier in de nabijheid

Theater Bastei, voormalig stripteasebar, aan de Ludwigsallee te Aken

elkaar. De ziekte van zijn vrouw blijkt het offer te zijn dat hij moet brengen om het Europese ideaal te verwezenlijken. Zijn utopie veran-

van groot belang. We leven hier in de westelijke uithoek van Duitsland in een vreemde paradox: die grenzen zijn misschien wel ver vaagd en opgeheven, maar als o Duitsland verlaat en Nederland o Frankrijk binnenkomt, dan open zich toch een andere wereld”.

Tijdens de repetitie wordt duidelijk hoezeer de grote bouwnemmer wordt tegengewerkt in zijn ideaal. Hij zoekt samenwerking met een Duits politicus. Maar deze barst in een sinistere lach uit als de onderlinge machtsstrijd te sprake komt. „Die Politik ist ein Horror”, roept hij uit. Het begrip 'Euregiodrama' mag dan nieuw zijn, het krijgt meteen een dramatische betekenis.

'Wunschkamer' première: 12/6 Theater K, Aken. Nederlandse première: 25/6 Derion, Maastricht. Inl. www.hetvervolg.nl